## പതിമൂന്നാം കേരള നിയമസഭ അഞ്ചാം സമ്മേളനം

<u>നക്ഷത്രചിഹ്നമിടാത്ത ചോദ്യം നം. 628</u>

<u>13.06.2012-ൽ മറുപടിക്ക്</u>

## സിസേറിയൻ പ്രസവം വർദ്ധിക്കുന്നത് തടയാൻ നടപടി

<u>ചോദ്യം</u>

<u>മറപടി</u>

ശ്രീ. സി.പി.മുഹമ്മദ് :

,, ഐ.സി.ബാലകൃഷ്ണൻ :

,, പി.സി.വിഷ്ഌനാഥ് :

,, റ്റി.എൻ.പ്രതാപൻ :

- (എ) സംസ്ഥാനത്തെ ആശുപത്രികളിൽ പ്രത്യേകിച്ച് സ്വകാര്യ ആശുപത്രി കളിൽ സിസേറിയൻ പ്രസവം വർദ്ധി ക്കുന്നതായി ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ ; വിശദാംശം നൽകാമോ ;
- (ബി) സിസേറിയൻ പ്രസവചെലവ് പാവപ്പെ (ബി) കഴിഞ്ഞ സാമ്പത്തികവർഷം ട്ടവർക്ക് താങ്ങാൻ ബുദ്ധിമുട്ടായതിനാൽ, ആശ്ശുപത്രികളിൽ അൻപർ സ്വാഭാവിക പ്രസവം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്ക സിസേറിയൻ സെഷനുകൾ ന്നതിന് സർക്കാർ എന്തൊക്കെ ബോധ എറണാകളം, ആലപ്പുഴ, പത്തർ വത്ക്കരണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്ക കരിച്ച് സ്വാഭാവിക പ്രസവർ അണ്ടെന്ന് വിശദമാക്കുമോ ; തിനായി വിവിധ ബോധവത്

ശ്രീ.വി.എസ്.ശിവകമാർ (ആരോഗ്യവും കടുംബക്ഷേമവും ദേവസ്വവും വകപ്പമന്ത്രി)

- ആശുപത്രികളിൽ (എ) ഉണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തെ സ്വകാര്യ ആശുപത്രികളിൽ ര്യ ആശുപത്രി 2010-11-ൽ 157578 സിസേറിയനും 2011-12-ൽ പ്രസവം വർദ്ധി 163496 സിസേറിയൻ കേസുകളും റിപ്പോർട്ട ൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ ; ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
  - (2010-11) സർക്കാർ ശതമാനത്തിലേറെ അൻപത് ആശുപത്രികളിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ട സെഷനകൾ സിസേറിയൻ എറണാകളം, ആലപ്പഴ, പത്തനംതിട്ട ജില്ലകൾ കേന്ദ്രീ കരിച്ച് സ്വാഭാവിക് പ്രസവം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന തിനായി വിവിധ ബോധവത്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നു. പത്രം, ടി.വി, റേഡിയോ എന്നീ മാധ്യമ ആരോഗൃസന്ദേശങ്ങൾ, തെതവു ങ്ങളിലൂടെയുള്ള ബോധ ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകൾ, ആരോഗ്യ നാടകങ്ങൾ, വത്കരണ ക്ലാസ്സുകൾ തുടങ്ങിയവ എല്ലാ പഞ്ചായത്ത കളിലും നടത്തിവരുന്നു. കൂടാതെ ആശാപ്രവർത്തകർ, പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് നഴ്സുമാർ എന്നിവർ വഴി വീടു വീടാന്തരം സന്ദേശം എത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഫ്ലിപ്പ് ബൂക്കു തുടങ്ങിയവ ലീഫ്ലെറ്റകൾ പോസ്റ്ററുകൾ ഇതിനെല്ലാം അച്ചടിച്ച് വിതരണം ചെയ്തു. എ.എൻ.സി ക്ലിനിക്കുകളിൽ കൗൺസിലിങ്ങും വർക്ക് പ്രസവം സംഘടിപ്പിക്കുന്നു. ഷോപ്പകളും മെഡിക്കൽ ഓഫീസർ ജില്ലാ . ആശുപത്രികളിൽ മാരുടെ കോൺഫറൻസുകളിൽ സിസേറിയന്റെ എണ്ണം കറയ്ക്കുവാൻ വേണ്ട ബോധവത്കരണത്തിനായി ഗൈന ക്കോളജിസ്റ്റുമാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും, എല്ലാ നിരക്കിനെപ്പറ്റി സിസേറിയൻ ആഫീസറൂടെ മെഡിക്കൽ ജില്ലാ അവലോകനവും നേതൃത്വത്തിൽ നടത്തിവരുകയും ചെയ്യുന്നു.
- (സി) സ്വകാര്യ ആശുപത്രികൾ സിസേറിയൻ (സി) G.O.(Rt) No.1791/2011/H&FWD dt: 07.05.2011 പ്രകാരം സിസേറിയൻ നിരക്ക് കറയ്ക്കുന്നതിനായുളള പ്രോത്സാഹി പ്രസവം ആയത് എല്ലാ വഴിയുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്തൊക്കെ തടയാൻ സർക്കാർ, സ്വകാര്യ ആശുപത്രികളിലും നടപ്പിലാക്ക പ്പിക്കുന്നത് നടപടികളാണ് സ്വീകരിക്കുന്നത് ? എല്ലാ നിർദ്ദേശങ്ങൾ വേണ്ട ന്നതിന് മെഡിക്കൽ ആഫീസർമാർക്കും നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

- Jamas

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ



## GOVERNMENT OF KERALA Abstract

Health and Family Welfare Department - Increased percentage of Caesarean sections in the State - Reduction of Caesarean sections and promotion of Safe Vaginal Delivery - Guidelines issued

HEALTH & FAMILY WELFARE (FW) DEPARTMENT

G.O.(Rt) No.1791/2011/H&FWD Dated, Thiruvananthapuram:07.05.2011

- Read:-1. Letter No. Nil dated 28.04.2011 from the Additional Director of Health Services (FW), O/o Director of Health Services, Thiruvananthapuram
  - 2. Letter No.H6/10452/2011/DME dated 03.05.2011 from the Director of Medical Education, Thiruvananthapuram

## ORDER

Government have observed that the percentage of Caesarean section among the total number of deliveries is on the increase in Kerala in the recent period. Average proportion of Caesarean section in Kerala is more than one third, which is much higher than the national average. Safe vaginal delivery should be promoted and unindicated Caesarean section which is not necessary in the interest of the health of the mother and child should be avoided. High risk of complications in second Caesarean section warrants reduction of primary Caesarean section to as minimum as possible. World Health Organization has recommended that Caesarean section among the Primi Pará should be limited to less than 15%.

- 2. The pregnant women should be educated on their right to have vaginal delivery, unless there is specific indication for Caesarean section. The misconcept among the public that Caesarean section is safer than vaginal delivery needs to be corrected. Being a major surgery, C-Section is as risky as any other surgery and this fact has to be brought to the notice of the public.
- 3. Taking all the above facts into consideration for strict implementation, the following guidelines are framed to reduce the rate of Caesarean sections and to improve the quality of obstetric services in the Government hospitals in the State.
  - 1. During routine antenatal checkup, proper risk assessment should be done and steps should be taken for early referral of high risk cases to institutions where there are facilities to manage high risk cases round the clock.
  - 2. Health education shall be given to the antenatal women and their family members to prepare them mentally for labour.
  - 3. Proper instructions should be given on antenatal exercises to

promote safe vaginal delivery.

- 4. Awareness regarding the labour pain and the process of labour shall be given to the pregnant woman and relatives during the antenatal period. Better safety of the mother and the baby in vaginal delivery shall be stressed.
- 5. The facts that early initiation of breast feeding and infant-mother bonding are better in cases of vaginal delivery than Caesarean section shall be highlighted to the mother and her family.
- 6. A female bystander may be allowed in the Labour room during the 1st stage of labour for psychological support, whenever possible.
- 7. When normal vaginal delivery is not possible without compromising the maternal and foetal health, standard indications for Caesarean section shall be followed.
- 8. In the Government sector, in major hospitals like W&C Hospitals, General/District/Taluk Hospitals, unit system should be followed with a minimum of two Gynaecologists per unit.
- 9. In Taluk hospitals where more than two gynaecologists are available and in CHCs/PHCs where delivery services are provided, the doctors providing Obstetric and Gynaecology services should collaborate together and work as a single unit and all complicated cases should be discussed within the unit.
- 10. If more than one Gynaecologist is available, a second opinion shall be sought before deciding a Caesarean section, except in unavoidable circumstances.
- 11. Standard case record of all the patients shall be maintained in all hospitals providing delivery services. Timely and proper recording of the progress of labour including Partogram will be mandatory. The indications for induction and Caesarean section shall be clearly written on the case sheet, by the attending doctor.
- 12. All admissions and procedures in the hospital outside the regular OP time of the attending doctors shall be informed to the duty Medical Officer in the hospital and shall be duly authenticated/recorded.
- 13. Referral to other institutions shall be written in the specified proforma, indicating full case history.
- 14. Monthly clinical audit of all complicated cases of pregnancy and delivery including Caesarean section shall be done at the institution level. A report on the audit and corrective steps taken based on the audit findings shall be sent to the District Medical Officer concerned on the 1st working day of the following month. At the district level, a Committee consisting of District Medical Officer Additional/Deputy DMO, the senior most gynaecologist in the district, and RCH Officer (convener) shall be constituted for monthly evaluation of delivery cases in the district. Major issues, if any, shall be brought to the notice of the Director of Health Services.

- Jana